

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres referanse:	Deres dato:	Saksnummer:	Vår saksbehandler:	Vår dato:
	28.09.2007	2007/874	Lars Torjul Lars.Torjul @hive.no /	14.01.2008

Høring NOU 2007:11 - Studieforbund - læring for livet

Høgskolen i Vestfold har med stor interesse lest og vurdert utredningen. Ut fra vårt ståsted og mangeårige samarbeid med blant annet folkeuniversitet, mener vi at studieforbundenes (SF) virksomhet berører prinsipielle sider knyttet til høyere utdanning i vårt land. Utredningen er imidlertid mangelfull når det gjelder studieforbundenes virksomhet innen formell høyere utdanning under UH-loven. Vi velger derfor i det følgende å begrense vår kommentar og vurdering til dette forholdet.

Studieforbundenes virksomhetsområde

Gjeldende og foreslåtte målstruktur for studieforbundenes virksomhet trekker ingen grense mot virksomhet innen formell høyere utdanning. Ved samarbeide med UH-institusjoner kan studieforbundene i prinsippet tilby studieenheter på alle nivå innen formell høyere utdanning. Som kjent har folkeuniversitetet allerede utviklet sin virksomhet i den retning. Det gir også tilbud om mastergradsmoduler. Etter vårt syn drøfter og problematiserer ikke utredningen dette forholdet fyllestgjørende. Slik vi leser utredningen foreslås en endring av UH-loven slik at studieforbundene ikke behøver å samarbeide med UH-institusjoner om å tilby formell og poenggivende utdanning. Dette kan for eksempel bety at studieforbundene vil kunne utvikle seg i retning av private høyskoler med statstilskudd og annen støtte i egenskap av studieforbund, uten at dette drøftes nærmere i utredningen. Utredningens mandat omfatter avklaring av studieforbundenes virkeområde og praksis. Når det gjelder studieforbundenes rolle som tilbyder av formell høyere utdanning, kan vi imidlertid ikke se at dette er fulgt opp.

Konkurransesvridning og kvalitetssikring

Som offentlig høgskole plikter vi å drive ekstern virksomhet og i den sammenheng også tilby videreutdanning i form av eksternfinansiert (oppdragsfinansiert/studentfinansiert) formell poenggivende voksenopplæring. Statsmidler kan ikke dekke eller subsidiere slik virksomhet. Når studieforbundene tilbyr poenggivende høyere utdanning, har vi erfart at det lett oppstår et konkurranseforhold i relasjon til offentlige høyere utdanningsinstitusjoner. Vår erfaring er at konkurransebetingelsene ikke alltid er like klare. I noen tilfeller har vi registrert at studieforbundene gjennom å spare utviklingskostnader ved tilsynelatende å kopiere én

Høgskolen i Vestfold

høgskoles etablerte studietilbud og hente godkjenning fra en annen, gjennom tilgang på rimelige/gratis lokaler og gjennom kryssubsidiering tilbyr studier til en pris som neppe dekker reelle kostnader. Utredningen gjør da også klart at SF ikke kan redegjøre detaljert nok for inntekter og utgifter til at eventuell subsidiering av kurs gjennom offentlige bidrag, lar seg undersøke. Vi ser også at tilskuddsordningen ikke skiller mellom administrasjon og kursaktiviteter. Hvis studieforbundene skal tilby formell høyere utdanning, bør myndighetene sikre at det foreligger kontrollmekanismer som hindrer konkurransevridning i forhold til offentlige og private tilbydere.

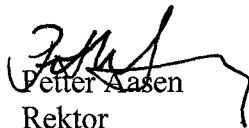
Universitets- og høgskolesektoren er underlagt strenge og ressurskrevende kvalitetssikringskrav med NOKUT som godkjennende og kontrollerende instans. I praksis synes disse kravene i begrenset grad å gjelde poenggivende kurs i regi av studieforbundene. Hvis studieforbundene skal tilby formell høyere utdanning, bør myndighetene innføre de samme krav til kvalitetssikring som gjelder for offentlige og private tilbydere.

Vi ser at UH-institusjonene selv har et ansvar i forhold til den konkurransevridningen og mangelfulle kvalitetssikringen som er påpekt ovenfor, gjennom godkjenning av studietilbud i studieforbundenes regi og gjennom samarbeidsavtaler som inngås. Ikke desto mindre burde den foreliggende utredningen ha viet disse forholdene større og prinsipiell oppmerksomhet.

Konklusjon

Når det gjelder studieforbundenes virksomhet innenfor formell høyere utdanning, er utredningen mangelfull. Slik vi leser utredningen foreslås dessuten endringer i lovverket som åpner for en utvikling av studieforbundene som er problematisk både i forhold til konkurransebetingelser og kvalitetssikring. Vi har med interesse merket oss at i alle de andre nordiske land får studieforbundene bare virke utenfor de oppgaver som er tillagt det formelle utdanningssystemet.

Med hilsen

Petter Aasen
Rektor

Bjørnulf Stokvik
Studiedirektør